

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 14/06/2021

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α1:

Στο απόσπασμα γίνεται αναφορά στις μαρτυρίες δύο νέων σχετικά με τις δυσκολίες ένταξης τους στην ελληνική αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα, ο πρώτος επικεντρώνεται στην αναγκαιότητα παροχής επαγγελματικού προσανατολισμού από τις πρώτες τάξεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την αποφυγή λανθασμένης κατεύθυνσης επιλογής επαγγέλματος. Από την άλλη, μια έφηβη, εκφράζει τις ανησυχίες της αναφορικά με την αδυναμία της εγχώριας αγοράς να παρέχει επαρκή επαγγελματική εξέλιξη οδηγώντας στο συμβιβασμό των νέων ή στη μετανάστευσή τους.

ΘΕΜΑ Β:

B1

A-Σωστό

B-Σωστό

Γ-Λάθος

Δ-Σωστό

Ε-Λάθος

B2 α)

- Τίτλος με κυριολεκτική χρήση της γλώσσας: «Οι σκέψεις των νέων για το μέλλον τους»
- Τίτλος με μεταφορική χρήση της γλώσσας: «Βλέμματα των νέων προς το αύριο»

B2 β)

Η χρήση των στατιστικών στοιχείων στο Κείμενο 1 γίνεται με στόχο να παρουσιαστούν δύο αντίθετες απόψεις σχετικά με το πως προβλέπεται το μέλλον της ανθρωπότητας.

Συγκεκριμένα, στη δεύτερη παράγραφο παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία της έρευνας (Pew Research Center), όπου το υψηλότερο ποσοστό (47%) δηλώνει ότι το μέλλον προβλέπεται δυσοίωνο, ενώ στην 3^η παράγραφο το χαμηλότερο ποσοστό (39%) προβλέπει μια καλύτερη εικόνα για το μέλλον και μια καλύτερη ζωή.

Με αυτό τον τρόπο τα στατιστικά στοιχεία λειτουργούν ως τεκμήρια της προσπάθειας της συντάκτριας του κειμένου 1 να αναδείξει τις απόψεις των ειδικών, ότι στο μέλλον η μεγαλύτερη εισχώρηση της τεχνολογίας στις ζωές των ανθρώπων θα έχει δυσάρεστες συνέπειες.

Η εκτεταμένη χρήση μαρτυριών («Όταν με ρωτούν...Χανίων», «Από τη μια πλευρά...η Αντωνία») παρατίθεται προς απόδειξη και τεκμηρίωση του ερωτήματος που θέτει ο/η συγγραφέας στην αρχή του κειμένου.

Έτσι, μέσω των βιωματικών αυτών μαρτυριών μεταφέρεται η προσωπική γνώμη και εμπειρία των σύγχρονων νέων με

αποτέλεσμα να προσδίδεται στο κείμενο ζωντάνια και παραστατικότητα. Ταυτόχρονα, οι μαρτυρίες βοηθούν τον αναγνώστη να αντιληφθεί με τρόπο άμεσο τον προβληματισμό για την ανησυχία των νέων για το επαγγελματικό τους μέλλον.

B3 1)

α' πληθυντικό πρόσωπο: « το παρόν δεν μας αποτρέπει να φανταστούμε το μέλλον». Με τη χρήση α' πληθυντικού προσώπου, η συντάκτρια απευθύνεται με αμεσότητα στους αναγνώστες, προβάλλοντας την καθολικότητα του θέματος. Έτσι, γίνεται κατανοητό ότι το μέλλον είναι ένα ζήτημα που μας αφορά όλους, εντάσσοντας και τον εαυτό της στο σύνολο.

B3 2)

ποιητική χρήση της γλώσσας: «αδιαπέραστο πέπλο», « πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών». Μέσω της χρήσης ποιητικής γλώσσας (μεταφορικός λόγος) η συντάκτρια κάνει αμεσότερο και πιο κατανοητό το νόημα των λεγομένων της αναφορικά με το μέλλον ως πεδίο δράσης των ανθρώπων. Έτσι ευαισθητοποιεί και συγκινεί τους αναγνώστες.

B3 3)

ρητορική ερώτηση: «Άλλωστε τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;».

Η ρητορική ερώτηση στο τέλος του κειμένου δημιουργεί αφενός προβληματισμό στον αναγνώστη και αφετέρου αφήνει την αίσθηση ότι η δράση μας ως ανθρωπότητα περιορίζεται στη συσσώρευση πνευματικών και ηθικών δυνάμεων.

ΘΕΜΑ Γ1:

Το ποίημα του Νίκου Γκάτσου αναφέρεται στη θλίψη των παιδιών του Σείριου για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι στη γη. Με την αντιθετική περιγραφή της ουτοπικής ζωής των παιδιών στο Σείριο και της άσχημης ζωής στη γη αναδεικνύονται οι δυσκολίες που βιώνουν τα παιδιά της γης στην καθημερινότητά τους, όπως πόλεμοι, θάνατοι, αρρώστιες («του σύμπαντος αρρώστια και πληγή»). Βλέποντας λοιπόν, τα παιδιά του Σείριου τη γη από μακριά, η οποία παρομοιάζεται σαν «φτερό θαλασσινό» προβληματίζονται και «παιδεύει» το μυαλό τους και έτσι ρωτούν το δάσκαλο. Εκείνος απαντά ότι αυτό που βλέπουν είναι η γη προσωποποιώντας την ως «του σύμπαντος αρρώστια και πληγή». Ωστόσο, οι άνθρωποι εκεί περιγράφονται μεταφορικά ως «ακούραστοι του ονείρου κυνηγοί». Έτσι, τα παιδιά του Σείριου με ευαισθησία και συγκίνηση από εκείνο το βράδυ «βάλαν μια έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά».

[Στη συνέχεια ο κάθε μαθητής γράφει την προσωπική του άποψη για το αν θα ήταν δυσαρεστημένος ή ικανοποιημένος, αν ζούσε όπως τα παιδιά του Σείριου.]

ΘΕΜΑ Δ1:**ΤΙΤΛΟΣ**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αφόρμηση και Εισαγωγή στο θέμα

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ:

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Εφόδια τα οποία πρέπει να διαθέτει ο νέος έτσι ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει προκλήσεις του μέλλοντος :

α) Ηθικά / Πνευματικά εφόδια: αξιοπρέπεια, σεβασμός, δικαιοσύνη, αγάπη, θάρρος, περιέργεια, ψυχικό σθένος, αυτοέλεγχος, αυτοπεποίθηση κ.α.

β) Γνωστικά εφόδια/δεξιότητες: επικαιροποίηση των γνώσεων πάνω σε θέματα πολιτικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά, κ.α. , Ικανότητα κατανόησης, πολύπλοκων ιδεών, κριτική σκέψη, επίλυση προβλημάτων, αποτελεσματική προσαρμογή στο περιβάλλον, μάθηση από την εμπειρία

Τα ηθικοπνευματικά εφόδια και οι γνωστικές δεξιότητες αλληλοενισχύονται και έτσι ο νέος/νέα μπορεί να αντιμετωπίσει επιτυχώς κάθε εμπόδιο.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

α) Διεκδίκηση και υπεράσπιση δικαιωμάτων (τόσο των ατομικών όσο και των συνανθρώπων μας)

β) Συμμετοχή σε εθελοντικές ομάδες/ δραστηριότητες

γ) Ανάδειξη φαινομένων κοινωνικής παθογένειας μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα τα οποία οι νέοι χειρίζονται άριστα.

δ) Ψήφος εμπιστοσύνης σε άξιους πολιτικούς και όχι καιροσκόπους/ ανήθικους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ- ΣΥΝΟΨΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

*Υποσημείωση: Στο άρθρο έπρεπε να αξιοποιηθεί το α' ρηματικό πρόσωπο.

Επιμέλεια: Στέλλα Μοσχολάκη, Ελευθερία Κονσολάκη.

ΚΥΚΛΟΣ